

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Datum 8 juni 2026
Betreft Appreciatie advies Raad van State amvb wolf en goudjakhals

Ons kenmerk
WJZ / 106577086

Geachte Voorzitter,

Op 20 mei jl. heeft de Afdeling advisering van de Raad van State (hierna: Afdeling) haar advies vastgesteld over het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving in verband met de bescherming van de wolf en de goudjakhals (de amvb wolf en goudjakhals). In mijn brief van 26 mei jl. heb ik aangekondigd het advies te bestuderen en op korte termijn mijn appreciatie met uw Kamer te delen. Met deze brief informeer ik u over mijn voornemen.

Ik ben verheugd dat de Afdeling constateert dat de wijzigingen van de beoordelingsregels gekoppeld aan 'probleemwolf' en 'probleemsituatie met een wolf' het risico verkleinen dat in gerechtelijke procedures over de toepassing van de beoordelingsregels zal worden geoordeeld dat er sprake is van strijdigheid met de Habitatrichtlijn. En dat zij constateert dat tegelijkertijd bij ernstige incidenten wel effectief kan worden opgetreden. Tevens merkt de Afdeling op dat zij geen opmerkingen heeft over de implementatie van de gewijzigde beschermingsstatus, en zij noemt deze implementatie urgent. In deze onderdelen wil ik dan ook geen wijzigingen doorvoeren.

De Afdeling heeft een aandachtspunt bij de door het bevoegd gezag bij de beoordeling van vergunningaanvragen in de praktijk te betrekken wolvendeskundige. Conform het advies wil ik de verwachte rol van deze wolvendeskundige en de manier waarop wordt voorzien in diens onafhankelijkheid en expertise in de nota van toelichting verduidelijken. Ik wil hierbij ook de mogelijke rol van het landelijk deskundigenteam als onafhankelijke deskundigen bij de beoordeling van incidenten met wolven benadrukken.

De Afdeling heeft daarnaast, zoals door mij verzocht bij de spoedadviesaanvraag, in het bijzonder gereflecteerd op de 'vergunning op voorhand' voor afschot van wolven voor toekomstige incidenten waarbij een wolf een mens aanvalt en daarbij letsel toebrengt. De Afdeling vindt de toelichting van de meerwaarde van deze vergunning op voorhand nog niet overtuigend en adviseert nader te motiveren waarom dit een passend instrument is voor de aanpak van ernstige incidenten, hoe dit instrument kan dienen om snelheidswinst te behalen ten opzichte van de individuele vergunningen, en hoe het rechtskarakter van de feitelijke vaststelling moet worden gedeut. Ik wil de nota van toelichting daarom aanvullen, waarbij ik

de meerwaarde van de vergunning op voorhand meer zal benadrukken. Ook wil ik de toets aan de staat van instandhouding aanvullen, door nader toe te lichten dat het in situaties waar de vergunning op voorhand op ziet altijd zal gaan om incidentele gevallen die gezien moeten worden in de context van een nog steeds groeiende populatie. Bij deze incidentele gevallen gaat het daarnaast om de meest ernstige situaties van agressie van een wolf naar een mens, waarbij het belang van leven en gezondheid van mensen zwaar weegt. Overigens heeft het bevoegd gezag altijd de ruimte om bij gewijzigde omstandigheden een vergunning te herzien.

Naar aanleiding van de vragen van de Afdeling over het rechtskarakter van de feitelijke vaststelling door bevoegd gezag dat het gaat om de wolf die in een specifiek geval een mens heeft aangevallen en letsel heeft toegebracht, ben ik voornemens de bepaling over deze vaststelling in het ontwerpbesluit te wijzigen. Deze feitelijke vaststelling was opgenomen om te borgen dat de op voorhand afgegeven vergunning in het specifieke geval op de juiste wijze wordt gebruikt. De Afdeling wees in haar advies over het eerdere ontwerpbesluit ook op het belang dat het bevoegd gezag die vaststelling in het specifieke geval zélf doet. Deze borging wil ik in stand houden, maar ik wil ook onduidelijkheden over het rechtskarakter voorkomen en daarnaast de snelheid van het proces behouden. Daarom wil ik de feitelijke vaststelling vervangen door een adviesverplichting in combinatie met een informatieplicht, waardoor de vergunninghouder verplicht is voorafgaand aan het gebruik van de vergunning in een specifiek geval zowel het bevoegd gezag als de wolvendeskundige advies te vragen én vervolgens het bevoegd gezag te informeren over de wijze waarop hij bij het gebruik van de vergunning gevolg geeft aan het advies van het bevoegd gezag en de wolvendeskundige. Hierdoor blijft het verzekerd dat het bevoegd gezag is betrokken bij het daadwerkelijk gebruik van de vergunning in een specifiek geval en indien nodig handhavend kan optreden. Omdat een door het bevoegd gezag uit te brengen advies geen besluit is en daarom op zichzelf niet vatbaar voor bezwaar en beroep, blijft ook de meerwaarde van de vergunning op voorhand – het snel kunnen ingrijpen bij ernstige incidenten – behouden.

Ik ben voornemens het ontwerpbesluit na afronding van het plenaire debat over de wolf in de Tweede Kamer te doen vaststellen.

Gelijktijdig met deze brief heb ik een brief van gelijke strekking toegezonden aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Hoogachtend,

Silvio P.A. Erkens
Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

nota
TER BESLISSING

Kamerbrieven appreciatie advies Raad van State
amvb wolf en goudjakhals

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
28 mei 2026

Kenmerk
WJZ / 106527216

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

Aanleiding

De Afdeling advisering van de Raad van State (hierna: Afdeling) heeft op 20 mei jl. haar spoedadvies over het gewijzigde ontwerpbesluit wolf en goudjakhals uitgebracht. Naar aanleiding van het advies bent u geadviseerd over enkele handelingsperspectieven voor opvolging van het advies. Deze opties zijn op 26 mei jl. met u besproken, waarna u beide Kamers heeft laten weten uw appreciatie van het advies op korte termijn met de Kamer te delen. Met bijgevoegde brieven geeft u daaraan opvolging.

Geadviseerd besluit

U kunt bijgevoegde brieven met appreciatie van het advies van de Afdeling ondertekenen.

Kernpunten

- De Afdeling heeft een aantal opmerkingen en adviseert daarmee rekening te houden voordat een besluit wordt genomen (dictum B).
- Naar aanleiding van het advies bent u geadviseerd over de opvolging van het advies om de nota van toelichting op onderdelen aan te vullen en te versterken. Hierbij zijn u naar aanleiding van de vragen over het rechtskarakter van de feitelijke vaststelling bij gebruik van de vergunning op voorhand drie opties voorgelegd. Namelijk 1) de feitelijke vaststelling zoals deze in het besluit was opgenomen te behouden en in de nota van toelichting nader in te gaan op de aard van de procedure, gevolgen voor de snelheid en de meerwaarde die er wel is; 2) de feitelijke vaststelling vervangen door een adviesverplichting in combinatie met een informatieplicht; en 3) de vergunning op voorhand te schrappen.

- U heeft eerder aangegeven belang te hechten aan een instrument waardoor bij ernstige gevallen niet eerst een complete vergunningprocedure hoeft te worden doorlopen, zodat zo snel mogelijk kan worden ingegrepen. Tegen die achtergrond ligt optie 3 minder voor de hand, al heeft die juridisch de minste risico's.
- Met de opties 1) en 2) wordt tegemoetgekomen aan het belang dat de Afdeling in haar eerdere advies hechtte aan een directe betrokkenheid van het bevoegd gezag bij de afweging om in het concrete geval al dan niet tot afschot over te gaan. Bij de invulling conform optie 1) is hierbij mogelijk sprake van een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit, wat onwenselijke vertraging in de procedure tot gevolg kan hebben. Bij optie 2) is geen sprake van een voor bewaar en beroep vatbaar besluit en wordt ook recht gedaan aan de positie van bevoegd gezag.
- U heeft gekozen voor optie 2.
- In deze brieven informeert u beide Kamers over uw appreciatie van dit advies.
- U geeft aan dat u verheugd bent met het advies en enkele onderdelen wijzigt om zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State.
- U geeft aan dat u de rol van de wolvendeskundige en de manier waarop wordt voorzien in diens onafhankelijkheid en expertise in de nota van toelichting wilt verduidelijken.
- Over de vergunning op voorhand geeft u aan dat u de meerwaarde van deze vergunning in de nota van toelichting meer wilt benadrukken en ook de passage over de toets aan de staat van instandhouding wilt aanvullen. En u licht uw voornemen toe om de feitelijke vaststelling bij het gebruik van deze vergunning op voorhand te vervangen door een adviesverplichting in combinatie met een informatieplicht.
- Tot slot geeft u aan dat u voornemens bent de amvb na afronding van het TK-debat vast te stellen.
- Op 11 juni vindt een ambtelijk overleg met de provincies plaats, waarin onder meer bovenstaande punten zullen worden toegelicht.
- Op 18 juni vindt er een BO natuur plaats, waarin u op bestuurlijk niveau een en ander kunt toelichten.